

Bijna 24 jaar voordat de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken werd opgericht, had zij al een voorganger: de Vogelbeschermingswacht Het Gooi en Omstreken. De organisatie was geen lang leven beschoren. Een verhaal uit de oude doos, dat lang niet iedereen zal kennen.

Dick A. Jonkers

Vogelbeschermingswacht ging onze vogelwerkgroep voor

Ons lid Jaap Taapken was de initiatiefnemer van de vogelbeschermingswacht Het Gooi en Omstreken. Hij had gehoord dat er door invloed van het toenmalige Departement van Onderwijs, Kultuurbescherming en Wetenschap een meer actieve vogelbescherming op grote schaal georganiseerd zou worden. Het leek hem een goed idee om in het Gooi ook een vogelbeschermingswacht op te richten. Bij de een jaar ervoor tot stand gekomen Vogelbeschermingswacht Zaanstreek werd informatie opgevraagd. Diverse in het Gooi of wijde omgeving daarvan wonende ornithologen werden aangeschreven om lid te worden. Onder hen bevonden zich de bekende dr. G.A. Brouwer en prof. dr. G.J. van Oordt. Op 21 maart 1944 was het zover, de vogelbeschermingswacht werd opgericht. De voorbereiding had heel wat voeten in de aarde. Voor de vergadering, die werd gehouden in het onlangs gesloopte Hof van Holland aan de Kerkbrink in Hilversum, moest toestemming worden gevraagd aan de politiepresident in Amsterdam. Het was oorlogstijd en dat had ook als gevolg dat er gemeld werd dat sommigen wellicht niet konden komen omdat zij geen fiets meer hadden. Het belangrijkste doel van de vogelbeschermingswacht was

Historie

controles te houden op de juiste naleving van de Vogelwet 1936. Van de leden werd verwacht dat zij een aanstelling als Controleur Vogelwet 1936 hadden of bereid waren deze via de vogelbeschermingswacht aan te vragen. Verdere doelstellingen waren:

- contact met politie instanties om op verzoek advies te kunnen geven over in beslag genomen vogels of eieren;

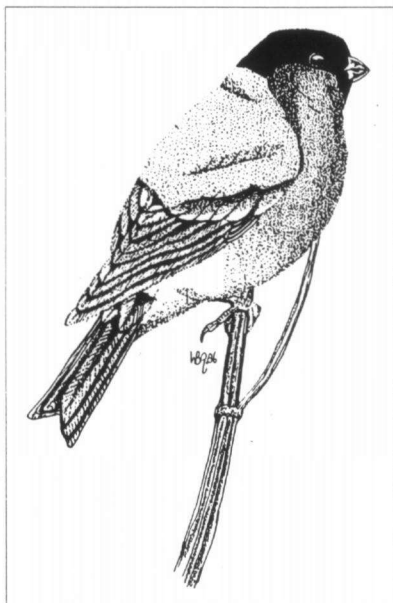
- propaganda op scholen;
- vervaardigen en ophangen van nestkasten;
- houden van lezingen;
- geven van advies aan gemeenten en boseigenaren voor het aanleggen van vogelbosjes.

Werkgebied

Het werkgebied was groter dan het huidige van de vogelwerkgroep. Ook de gemeenten Bunschoten, Spakenburg en Eemdijk behoorden ertoe. Onder

Het embleem van de Vogelbeschermingswacht

Goudvink

Tekening: Wil Leurs

de vijftien medewerkers die zich hadden aangesloten behoorden behalve natuurlijk Jaap Taapken nog tal van andere ook later nog bekende vogelaars: J. Hooger-

heide, E. van Koersveld, W. Kraak, H. Nuyen, P.L. Ploeger, H.J. Slijper, D. Veenman en A.B.H. Wolff. Een deel van hen is later lid van de vogelwerkgroep geworden.

Via het lid Ir. J. Loeff van de Commissie voor de Vecht en Oostelijk en Westelijk Plassen-gebied was er contact met die organisatie. Deze commissie bestaat nog steeds, maar de vogelwerkgroep heeft er geen officieel contact mee.

Leider van de vogelbeschermingswacht was de rentmeester van de Stichting Gooisch Natuurreservaat H. Swart. Het secretariaat berustte dan ook bij het GNR. Door een bijdrage van f 2,50 te storten kon men het werk van de vogelbeschermingswacht steunen. Een wel zeer genereuze gift voor die tijd was het

bedrag van f 30,00 dat de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie overmaakte.

De correspondentie werpt een blik op de problemen waarmee men in die tijd worstelde. Er was bijvoorbeeld briefwisseling over het strikken van kemphanen op de baltsplaatsen in de Eempolders. Aan de rivierpolitie in Baarn en bij de meentopzichter van Huizen werd om steun verzocht.

Een poelier uit Laren had als nevenstiel de handel in beschermde vogels als goudvinken en nachtegalen en daar moest natuurlijk wat aan gedaan worden. De gemeente Bussum werd aangeschreven omdat zij het had gewaagd om kraaiennesten (roeken) uit de bomen bij het gemeentehuis te laten verwijderen.

Een ander punt waren de problemen in het Laarder Wasmeer waar bijna geen vogels meer voorkwamen door het voortdurend uithalen van eieren en het schieten door de Wehrmacht. De denkwijze over kraaiachtigen komt naar voren in een brief waarin Vlaamse gaaien en eksters aan de orde komen. Er wordt aan een briefschrijver beloofd dat na de oorlog alles in het werk zal worden gesteld om deze brutale rovers uit te roeien.

De vogelbeschermingswacht was geen lang leven beschoren. De laatste correspondentie dateert uit 1945. Het na de oorlog ontstane Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ging er kennelijk vanuit dat de vogelbeschermingswacht in 1947 nog bestond. Op 7 juli van dat jaar werd het "Mededelingenblad voor den Controleur Vogelwet 1936" nog toegestuurd.